

ความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อการนำหลักจริยศาสตร์ในวิชาความจริง ของชีวิตมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

The student's satisfaction toward the applying the ethics principle
in the Subject of Meaning of Life in Daily Life

อุดม ชัยสุวรรณ ¹

Udom Chaisuwan

สุนันท์ เสนารัตน์ ²

Sunan Senarat

วีระชัย ยศโสธร ³

Weerachai Yossothorn

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ต่อการนำหลักจริยศาสตร์ในวิชาความจริงของชีวิตมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้แบบสอบถามนักศึกษาที่ผ่าน การศึกษาในรายวิชาความจริงของชีวิตมาแล้วมีขนาดประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน $\bar{X}$ (standard deviation)

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจ ของนักศึกษาต่อการนำหลักจริยศาสตร์ระดับเบื้องต้น (เบญจศีลเบญจธรรม) ของวิชาความจริงของชีวิตไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผลคะแนนรวมทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) การนำหลักจริยศาสตร์ระดับกลาง (กุศลกรรมบถ ๑๐) ของวิชาความจริงของชีวิตไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผลคะแนนรวมทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) และการนำหลักจริยศาสตร์ระดับสูง (มรรคมีองค์ 8 มัชฌิมาปฏิปทา) ของวิชาความจริงของชีวิตไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า ผลคะแนนรวมทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ส่วนระดับความพึงพอใจต่อเทคนิคการสอนของคณาจารย์ในรายวิชาความจริงของชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และมีข้อเสนอแนะที่สำคัญจากนักศึกษาว่าอยากให้มหาวิทยาลัยจัดอบรมเข้าค่ายคุณธรรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจหลักจริยธรรมหรือศาสนาเพิ่มขึ้น และก่อนจบการศึกษาทุกคนต้องได้เข้าค่ายปฏิบัติธรรมเพื่อเป็นบัณฑิตที่ดีมีคุณธรรม

ตามความปรารถนาของสังคมไทยต่อไป

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, หลักจริยศาสตร์

Abstract

This research showed Buriram Rajabhat University student's satisfaction concerning students' achievement of applying the study result of subject of Meaning of Life in daily life. The subjects were comprised 320 students who used to study the subject of Meaning of Life. The instrument of this study was the questionnaire and the collected data were analyzed through the percentage, mean, standard deviation, t-test (independent test) and One-Way ANOVA.

The results of the study indicated that the students' satisfaction of applying the basic ethics of the subject of Meaning of Life in daily life, in which the mean as a whole at 'much' level ($\bar{X} = 3.66$), applying the intermediate ethics of the subject of Meaning of Life in daily life, in which the mean as a whole at most level ($\bar{X} = 4.30$), applying the advanced ethics of the subject of Meaning of Life in daily life, in which the mean as a whole at most level ($\bar{X} = 4.58$), and instructors' teaching technique of the subject of Meaning of Life, in which the mean as a whole at most level. ($\bar{X} = 4.56$). The assumption testing result was found that the gender aspect had the difference with the statistic significance at 0.2; that is to say, the females were more satisfied with teaching the subject of Meaning of Life than the males but other aspects was not different.

In this research, there were some suggestions that students wanted the university to hold Moral Ethics Training Camp at least once a year in order that students could understand the moral ethics or religion. Before their graduation all students had to participate in the Dhamma Training Camp to be a good graduate as Thai society needs in the future.

Keyword : Satisfaction, Ethics

บทนำ

ในยุคแห่งความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารที่ไร้พรมแดน หรือเรียกว่ายุคโลกาภิวัตน์นี้ การจัดรูปแบบการศึกษาที่ถูกต้องเท่านั้น ที่จะช่วยให้สังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข เกิดความสมานฉันท์ของคนในท้องถิ่น และประเทศชาติ ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เป็นสถาบันอุดมศึกษาอีกแห่งหนึ่ง ที่จัดการศึกษาให้แก่ประชากรของประเทศ โดยยึดหลัก ปรัชญาการศึกษาว่า “เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น” นักศึกษาที่เข้ารับการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ทุกคนจะต้องได้รับการศึกษาเกี่ยวกับวิชาความจริงของชีวิต ซึ่งเป็นหนึ่งในรายวิชาพื้นฐานปรัชญาและศาสนา อยู่ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปซึ่งมีสาระสำคัญของรายวิชานี้ คือ “ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของชีวิตการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน โลกยุควิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การนำเอาหลักความจริงและหลักศาสนาธรรมไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาปัญญาชีวิตและสังคม การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักศาสนาธรรมชีวิตที่มีสันติสุขและสังคมที่มีสันติภาพ” จากสาระสำคัญของรายวิชานี้ จะเห็นได้ว่า วิชาความจริงของชีวิตเป็นรายวิชาที่มีความสำคัญที่นักศึกษาทุกคนจะต้องเข้ารับการศึกษานี้ ทั้งนี้เพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวทางการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่เน้นและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้ควบคู่คุณธรรม โดยเฉพาะคุณธรรมทางศาสนาและจารีต

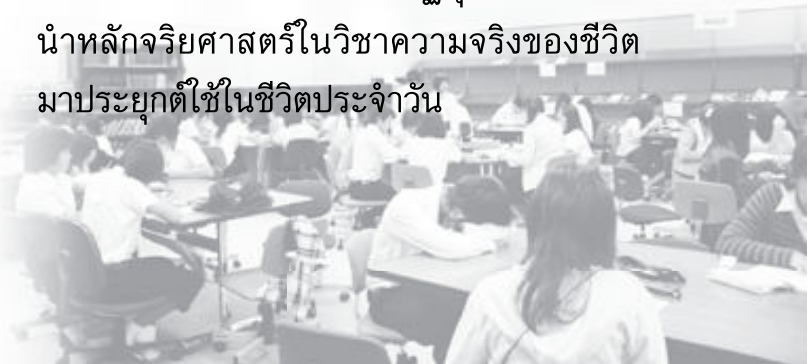
ประเพณีท้องถิ่น อันเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าแก่การอนุรักษ์ยิ่ง

จากการจัดการเรียนการสอนวิชาความจริงของชีวิตในภาคการศึกษาที่ผ่านมา นั้นทางคณาจารย์ในกลุ่มวิชาปรัชญาและศาสนา ได้ปฏิบัติตามแผนการสอนและแนวนโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ทุกประการ หากแต่ยังไม่ทราบถึงความพึงพอใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการนำองค์ความรู้ด้านหลักธรรมในศาสนาโดยเฉพาะหลักจริยศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันว่ามีระดับความพึงพอใจเป็นอย่างไรบ้าง

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงต้องการทราบความพึงพอใจของนักศึกษาที่ได้ศึกษาในรายวิชาความจริงของชีวิตมาแล้วว่า ได้มีการนำหลักจริยศาสตร์ไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตรึได้มากน้อยเพียงใด ข้อค้นพบของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา วางแผน เพิ่มเติมเนื้อหา หรือประยุกต์วิชาความจริงของชีวิตให้มีเนื้อหาครอบคลุม และตรงกับพื้นฐานความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน เพื่อให้ นักศึกษามีการพัฒนาศักยภาพให้เป็นผู้ที่มีทั้งความรู้และคุณธรรมจริยธรรมของสังคมสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อต้องการทราบความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ต่อการนำหลักจริยศาสตร์ในวิชาความจริงของชีวิตมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา ศึกษาเกี่ยวกับแผนการสอนวิชาความจริงของชีวิต ตามแนวทางแผนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยกำหนดขอบเขตที่เป็นเนื้อหาหลัก คือ จริยศาสตร์ 3 ระดับ ได้แก่ จริยศาสตร์ระดับต้น จริยศาสตร์ระดับกลาง และจริยศาสตร์ระดับสูง รวมทั้งศึกษาเทคนิคการสอนของคณาจารย์กับการประยุกต์ใช้ของนักศึกษาที่ผ่านการศึกษามาแล้ว

2. ขอบเขตประชากร เป็นกลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ที่ผ่านการศึกษาในรายวิชาความจริงของชีวิตมาแล้ว

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจ หมายถึง สภาวะหรือสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดความสุขใจ เมื่อได้รับการตอบสนองต่อความต้องการ

การประยุกต์ใช้ หมายถึง การปรับปรุงองค์ความรู้จากวิชาความจริงของชีวิต ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้จริง มองเห็นคุณค่าของการดำเนินชีวิตมีคุณธรรมจริยธรรมมีความรับผิดชอบต่อสังคม และผู้เรียนสามารถ นำผลการศึกษาไปปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงใช้ในชีวิตประจำวันได้

จริยศาสตร์ หมายถึง วิชาการหรือทฤษฎีที่ว่าด้วยหลักแห่งความประพฤติทางกาย วาจา และใจ และว่าด้วยเกณฑ์ตัดสินความดี ความชั่ว ถูก ผิด เป็นต้น ตามความเป็นจริง

จริยศาสตร์ระดับเบื้องต้น หมายถึง วิชาการหรือทฤษฎีที่ว่าด้วยหลักแห่งความประพฤติพื้นฐานทั่วไปของมนุษย์ ได้แก่ ศีล 5 ข้อ และธรรม 5 ข้อ

จริยศาสตร์ระดับกลาง หมายถึง วิชาการหรือทฤษฎีที่ว่าด้วยหลักแห่งความประพฤติของมนุษย์ที่สูงขึ้น เครื่องขึ้น ได้แก่ กุศลกรรมมก 10 ประการ (กายกรรม 3 วิจิกรรม 4 และมโนกรรม 3)

จริยศาสตร์ระดับสูง หมายถึง วิชาการหรือทฤษฎีที่ว่าด้วยหลักแห่งความประพฤติของมนุษย์ที่สมบูรณ์สูงสุด ได้แก่ อริยมรรคมีองค์ 8 ประการ

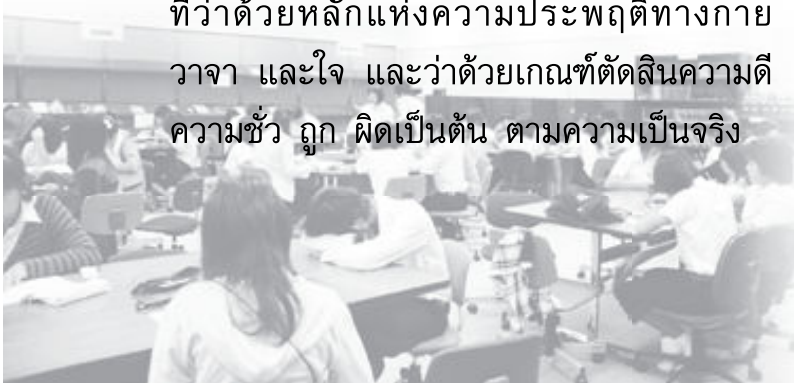
วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2. แจกแบบสอบถาม (Questionnaire) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2551 ที่ผ่านการศึกษาในรายวิชาความจริงของชีวิตมาแล้ว

เป้าหมายการวิจัย

ได้ทราบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่ผ่านการศึกษาในรายวิชาความจริงของชีวิตแล้ว เป็นผู้ที่สามารถนำผลการเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และมหาวิทยาลัยได้รับแนวทางการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่นและสังคมชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ต่อการนำหลักจริยศาสตร์ในวิชาความจริงของชีวิตมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์และสถาบัน การศึกษาอื่น ๆ สามารถนำผลของการศึกษา วิจัยครั้งนี้ ไปเป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบ การเรียนการสอนวิชาความจริงของชีวิตได้ อย่างเหมาะสม

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป ของนักศึกษาผู้ตอบ แบบสอบถาม พบว่า เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.80 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 41.30 อายุ ส่วนใหญ่มีอายุ 18-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.90 รองลงมามีอายุ 21-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.80 ระดับชั้นปีที่ กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 คิดเป็น ร้อยละ 65.30 รองลงมา กำลังศึกษาอยู่ ในชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 30.00 ลักษณะ พื้นฐานชีวิตทางครอบครัวของนักศึกษา ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ คิดเป็นร้อยละ 59.40 รองลงมาอื่นๆ เป็นต้นว่าอยู่หอพักหรือบ้านเช่า คิดเป็นร้อยละ 17.81

ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของ นักศึกษาต่อการนำหลักจริยศาสตร์ระดับ เบื้องต้นของวิชาความจริงของชีวิตไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ คีล 5 และธรรม 5 (เบญจศีลเบญจธรรม) พบว่า ผลคะแนนรวมทั้ง

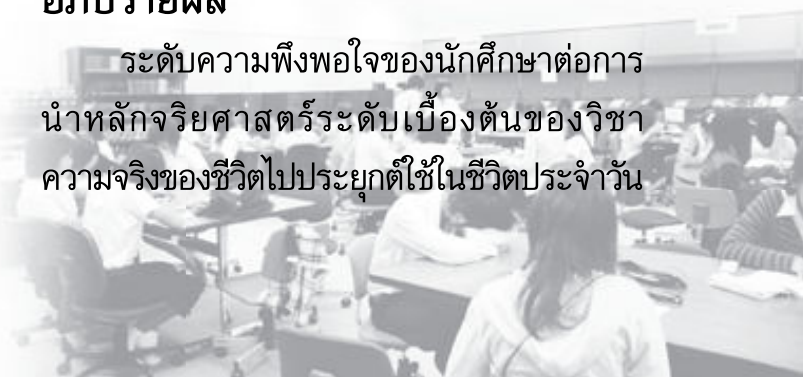
หมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ซึ่งสามารถสรุปค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ แยกตามกลุ่มคือ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ อยู่มาก จำนวน 6 ข้อ และมีค่าเฉลี่ยระดับ ความพึงพอใจอยู่ปานกลาง จำนวน 4 ข้อ

ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของ นักศึกษาต่อการนำหลักจริยศาสตร์ระดับกลาง ของวิชาความจริงของชีวิตไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวัน ได้แก่ การทำความดีทางกาย วาจา และใจ (กุศลกรรมบถ 10) พบว่า ผลคะแนน รวมทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) ซึ่งสามารถสรุปค่าเฉลี่ยระดับความ พึงพอใจแยกตามกลุ่มคือ มีค่าเฉลี่ยระดับความ พึงพอใจอยู่มากที่สุด จำนวน 2 ข้อ และมีค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจอยู่มาก จำนวน 8 ข้อ

และผลการศึกษาระดับความพึงพอใจ ของนักศึกษาต่อการนำหลักจริยศาสตร์ระดับสูง ของวิชาความจริงของชีวิตไปประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ข้อปฏิบัติ อันประเสริฐ หรือทางสายกลาง (มรรคมงคล 8, มัชฌิมาปฏิปทา) พบว่า ผลคะแนนรวมทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ซึ่ง สามารถสรุปค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจแยก ตามกลุ่มคือ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ อยู่มากที่สุด จำนวน 4 ข้อ และมีค่าเฉลี่ยระดับ ความพึงพอใจอยู่มาก จำนวน 4 ข้อเช่นกัน

อภิปรายผล

ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการ นำหลักจริยศาสตร์ระดับเบื้องต้นของวิชา ความจริงของชีวิตไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

พบว่า ผลคะแนนรวมทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจแยกตามกลุ่มคือ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่มาก จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เมื่อนักศึกษาเรียนวิชาความจริงของชีวิตแล้ว มีความรู้จักศีลข้อที่ 1, 2, 5 ดี มีความรู้เรื่องการสังวรระวังในกามคุณดี มีความรู้เรื่องความมีสัจจะจริงใจดี มีความรู้เรื่องสติสัมปชัญญะดี จะเห็นได้ว่านักศึกษาที่ผ่านการศึกษาวิชาความจริงของชีวิตมาแล้วทุกคนมีการใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น มีความสนใจ ความพอใจ และความซาบซึ้งเป็นผู้มีเจตคติหรือทัศนคติไปในทางบวกเพราะคุณธรรมเป็นสิ่งที่ดีงามซึ่งมีลักษณะจำเพาะและเป็นสิ่งที่มีคุณค่าในตัวเอง หรือสิ่งมีค่าภายใน แม้ว่าบุคคลอื่นจะไม่เห็นก็ตาม นักศึกษาสามารถตอบแบบสอบถามได้ชัดเจน เพราะการศึกษาหลักจริยศาสตร์ระดับต้นในวิชานี้ ช่วยทำให้เกิดความขยัน ความซื่อสัตย์ความมีระเบียบวินัย ความบริสุทธิ์แห่งจิตใจเป็นผู้มีปัญญาถูกต้องดีงาม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่ปานกลาง จำนวน 4 ข้อ คือ เมื่อนักศึกษาเรียนวิชาความจริงของชีวิตแล้ว มีความรู้จักศีลข้อ 3 และ 4 ดีขึ้น มีความรู้เรื่องเมตตากรุณา และมีความรู้การหาเลี้ยงชีพดีแล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง เพราะความรู้ทางจริยธรรมคุณธรรมเป็นเครื่องมือพัฒนาตนให้เป็นคนดี ดำเนินชีวิตถูกต้องดีงามตามหลักจริยศาสตร์ระดับเบื้องต้นมีหลักปฏิบัติเป็นข้อห้าม เรียกว่า เบญจศีล เป็นการปฏิบัติชอบทางกายและทางวาจา ถือเป็นการรักษากาย

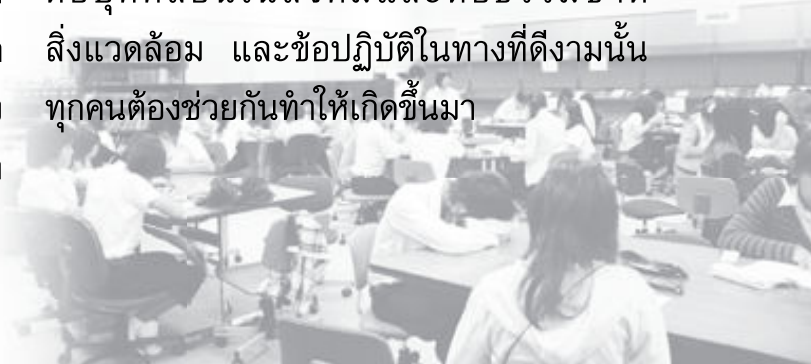
วาจา ให้เรียบร้อย อันเป็นตัวควบคุมรักษาดตนให้อยู่ในความดี ซึ่งอาจารย์ผู้สอนจะต้องให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการทำความดี รู้จักหลักปฏิบัติเป็นข้อดีงาม เรียกว่า เบญจธรรม หมายถึง คุณธรรม 5 ประการ คู่กับเบญจศีลเป็นธรรมเกื้อกูลแก่การรักษาเบญจศีลผู้รักษาเบญจศีลควรมีไว้ประจำใจ (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). 2543 : 196) เมื่อนักศึกษาผ่านการศึกษาริยรู้ดีแล้วย่อมเป็นการสร้างคุณภาพการศึกษาคือคุณภาพสังคมที่เต็มเต็มคุณธรรมที่ดี

ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการนำหลักจริยศาสตร์ระดับกลางของวิชาความจริงของชีวิตไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า ผลคะแนนรวมทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจแยกตามกลุ่มคือ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่มากที่สุด จำนวน 2 ข้อ คือ นักศึกษาเรียนวิชาความจริงของชีวิตแล้ว จะไม่ทำความชั่วทางวาจา แต่จะพูดคำที่เป็นประโยชน์เป็นที่รัก และจะไม่ทำความชั่วทางใจ ด้วยการมองผู้อื่นในแง่ร้ายแต่จะมองในแง่ดีกับทุกคน เพราะคนผ่านการศึกษาริยรู้หลักคุณธรรมย่อมมีเหตุผลมากกว่าคนที่ไม่ได้ศึกษาริยรู้คุณธรรม คุณธรรมเป็นธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นสัจธรรมเป็นความจริงตามธรรมชาติสามารถพิสูจน์ได้ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและสถานที่ ธรรมะเป็นของมีอยู่แล้วในโลกนี้ ไม่ว่าพระพุทธเจ้าจะเสด็จอุบัติเกิดขึ้นหรือไม่เสด็จอุบัติเกิดขึ้นในโลกก็ตาม เมื่อพระพุทธเจ้าค้นพบนำมา

ประกาศแล้วเราควรนำมาส่งเสริมอบรมสั่งสอน เพื่อให้คุณธรรมเกิดแก่นักศึกษามากกว่าที่เป็นอยู่นี้ ส่วนค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่มาก จำนวน 8 ข้อ คือ นักศึกษาเรียนวิชาความจริงของชีวิตแล้วจะไม่ทำความชั่วทางกายและวาจา ด้วยการเบียดเบียนผู้อื่นแต่ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ มีการหาเลี้ยงชีพด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีความสันโดษในคู่ครอง เป็นคนพูดความจริง พูดแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ ไม่ทำความชั่วทางใจ ด้วยความคิดโลกเห็นแก่ได้แต่จะเป็นคนเสียสละ เพื่อผู้อื่น ด้วยการทำความ เห็นถูกต้องรู้เท่าทันโลกและชีวิต จะเห็นได้ว่าวิชาความจริงของชีวิต ให้ความรู้ครบกระบวนการของมนุษย์ทุกประการ ในการทำความดี ทั้งทางกาย วาจา และใจ ทำให้นักศึกษาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตามพระไตรปิฎกเล่มที่ 11 กล่าวไว้ว่าการปฏิบัติที่เป็นทางกุศลและเว้นอกุศลกรรมบถ 10 ซึ่งเป็นหลักธรรมตรงกันข้ามที่พระพุทธศาสนาสอนให้เว้นการปฏิบัติเป็นหลักธรรมให้มีความเจริญเกิดขึ้นพร้อมทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ เพื่อครองตนไม่ให้ตกไปสู่ความชั่วทางกาย ทางวาจาและทางใจ

ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการนำหลักจริยศาสตร์ระดับสูงของวิชาความจริงของชีวิตไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน คือ ข้อปฏิบัติอันประเสริฐ พบว่า ผลคะแนนรวมทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจแยกตามกลุ่มคือ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่มากที่สุด จำนวน 4 ข้อ คือ นักศึกษาเรียนวิชาความจริงของชีวิตแล้ว รู้จักทำความเห็นชอบด้วยปัญญา

มีการพูดจาไพเราะ เป็นที่รักใคร่ของคนทั่วไป หาเลี้ยงชีพไม่ทำผิดกฎหมาย และรู้จักใช้สติพิจารณาเหตุผลก่อนทำสิ่งใดลงไป แสดงให้เห็นได้ว่าขอบข่ายเนื้อหาวิชานี้ช่วยให้เกิดกิจกรรมายาทที่ดีงาม เมื่อคณาจารย์หมั่นอบรมสั่งสอนด้วยความมุ่งมั่นแล้วดั่งงานวิจัยของพระมหาสร้อย แก้วทนต์ (2549) ได้ศึกษาวรรณกรรมคำสอนว่า พุทธจริยศาสตร์ระดับสูงปรากฏเฉพาะของสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส ในพุทธจริยศาสตร์ระดับพัฒนาดนระดับพัฒนาครอบครัว และระดับพัฒนาสังคม ของนักประพันธ์ทั้ง 3 ปรากฏความถี่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน ส่วนค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่มาก จำนวน 4 ข้อ คือ นักศึกษาเรียนวิชาความจริงของชีวิตแล้ว รู้จักทำความเห็นตรงด้วยนึกคิดแต่สิ่งที่ดีงาม รู้จักทำความดีทางกายด้วยการเว้นจากฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ และผิดในกาม เป็นต้น เพราะความดีงาม คือคุณภาพของคนในสังคม อันเป็นสิ่งปรารถนาของสังคมไทยในเวลานี้ สังคมที่กำลังก้าวเข้าสู่วัตถุนิยมและทุนนิยมทำให้คนหลงทิศทาง การส่งเสริมให้คนมีความรู้คุณธรรมเท่านั้น จึงจะทำให้สังคมดำรงอยู่ได้ เพราะจริยธรรมสังคมเป็นข้อห้ามหรือข้อควรเว้นที่พระพุทธเจ้าได้บัญญัติห้ามมิให้บุคคลกระทำหรือแสดงออกต่อกันและกัน หากฝ่าฝืนและแสดงออกไปแล้วจะมีผลกระทบต่อนตนเองต่อบุคคลอื่นในสังคม และต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และข้อปฏิบัติในทางที่ดีงามนั้น ทุกคนต้องช่วยกันทำให้เกิดขึ้นมา

ส่วนระดับความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อเทคนิคการสอนของคณาจารย์ในวิชา ความจริงของชีวิตนั้น พบว่า ผลคะแนนรวมทั้ง หกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจแยก ตามกลุ่มคือ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ อยู่มากที่สุด จำนวน 4 ข้อ คือคณาจารย์ที่สอน มีการสร้างบรรยากาศในการสอนและสร้าง มุกตลก มีความรู้จริง และใช้ถ้อยคำเหมาะสม สอนให้นักศึกษาอยากเรียนรู้ มีเทคนิคกลอุบาย เป็นปัจจัยสำคัญช่วยทำให้นักศึกษาเกิดความรู้ รวมทั้งพฤติกรรมที่เป็นปัจจัยภายนอกของ คณาจารย์ช่วยทำให้นักศึกษาสนใจเพิ่มขึ้น และ ที่มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่มาก จำนวน 4 ข้อ คือคณาจารย์ที่สอนรู้จักยกเรื่องราว เปรียบเทียบในเวลาสอนวิชาความจริงของชีวิต ทำให้นักศึกษาเข้าใจง่ายขึ้น เป็นการใช้เหตุผล ประกอบการศึกษานำนามธรรมของการอบรม สัณสนนี้ มาสร้างสรรค์ให้เป็นรูปธรรม นักศึกษา จึงสนใจอยากทำความดีเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การกระทำความดีที่เป็นความดีสากล (Objective good) จึงเป็นหลักเกณฑ์ทางการปฏิบัติ และเป็นอุดมคติของชีวิตหรือความดีสูงสุด เป็นการสร้างความดีงามที่ต้องมีหลักในการ ดำเนินชีวิต ดังที่ วคิน อินทสระ (2541 : 4) กล่าวไว้ว่า จริยศาสตร์เป็นความพยายามที่จะ ตอบปัญหาที่ว่าเราควรทำอะไร มีเป้าหมาย ของชีวิตควรเป็นอย่างไรหรือคืออะไร และ จะต้องปฏิบัติอย่างไรเพื่อบรรลุซึ่งความดี สูงสุด ดังนั้นแนวทางแห่งการปฏิบัติที่เรีย กว่าพุทธจริยศาสตร์ก็คือ จงเว้นชั่ว ทำดี และชำระจิตของตนให้ บริสุทธิ์ผ่องใส

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 นักศึกษามีความต้องการให้ มหาวิทยาลัยจัดอบรมความรู้เข้าค่ายคุณธรรม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจหลักจริยธรรมหรือศาสนาเพิ่มขึ้น

1.2 นักศึกษามีความต้องการว่าก่อนจบ การศึกษาต้องได้เข้ารับการอบรมหรือจัดปฏิบัติ ธรรมเพื่อเป็นบัณฑิตที่ดีมีคุณธรรมตาม ความปรารถนาของสังคมไทยต่อไป

1.3 ในวิชาความจริงของชีวิต ควรเน้น การปฏิบัติธรรมแบบบังคับมากกว่าการศึกษา ภาคทฤษฎีเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสได้เข้าถึง ความจริงของชีวิตอย่างถูกต้องเกิดการพัฒนา ที่สมบูรณ์แบบ

1.4 ในวิชาความจริงของชีวิต ควรเน้น การสอนเพื่อนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในชีวิต ประจำวัน โดยเน้นหลักธรรมการอยู่ร่วมกันใน สังคมแบบสมานฉันท์

1.5 วิชาความจริงของชีวิตควรปรับลด เนื้อหาการศึกษาบางส่วนลง เพิ่มภาคปฏิบัติขึ้น เพื่อให้นักศึกษาเข้าถึงคุณธรรมมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การเข้าค่ายปฏิบัติธรรมเป็นกระบวนการ พัฒนาจิตและยกระดับจิตขึ้นสู่ความดีงาม เพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ หากแต่ในปัจจุบันนี้ สังคมไทยให้ความสำคัญน้อยลง โดยเฉพาะ ในกลุ่มเยาวชน ดังนั้น จึงควรศึกษาเกี่ยวกับ ทศนคติของเยาวชนในระดับอุดมศึกษาที่มี ต่อการปฏิบัติธรรมในพระพุทธศาสนาในสภาพ สังคมปัจจุบัน

2.2 หลักพุทธธรรม เช่น พละ 5 อิทธิบาท 4 สมชีวิตรม 4 พรหมวิหาร 4 เป็นต้น เป็นหลักธรรมเพื่อการดำเนินชีวิตที่ดีงาม หากแต่สังคมปัจจุบัน ยังขาดความตระหนักรู้ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นจึงควรศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของเยาวชนไทยที่มีต่อการนำหลักพุทธปรัชญาไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

หนังสืออ้างอิง

- พระมหาสร้อย แก้วทองค. (2549). **พุทธจศาสตร์ในวรรณกรรมคำสอนของสุนทรภู่**
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส และพระยาอนุมานราชธน. ศศ.ม.
 (ไทยศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- วสิน อินทสระ. (2541). **พุทธจริยศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร : ทองกาว.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2543). **ธรรมบุญชีวิต.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.